

Nafarroak klima aldaketa klimaren aldakortasuna monitorizatuko duten bi bisoreren bidez neurtuko du

Life NADAPTA eta KLINA proiektu europarraren tresna berriek informazio garrantzitsua biltzeko aukera ematen dute, berotegi-efektuko gasak murrizteko helburuak edo egokitzeko gaitasuna lortzeko

Astelehena, 2021ko Urtarrilaren 25a

Itziar Gomez Landa Garapeneko eta Ingurumeneko kontseilariak gaur goizean aurkeztu ditu Foru Komunitateak klima aldaketaren eraginaren jarraipena egiteko izango dituen tresna berriak. Europako Life NADAPTA proiektuaren bisoreek eta, KLINA, Nafarroako Klima Aldaketaren Ibilbide Orriak aukera emango dute aldagai klimatikoen bilakaera monitorizatzeko, berotegi-efektuko gasak murrizteko helburuak bete ditzaten eta egokitzeko gaitasuna bermatzeko.

Kontseilariarekin batera, Rafa Alday Nafarroako Ingurumen Kudeaketako teknikaria eta Xabier Velasco Nafarroako Lurralde Behatokiko arduraduna izan dira aurkezpenean, Lursarea-Lurraldearen eta Iraunkortasunaren Nafarroako Agentziako (NASUVINSA) atalean.

Europako Life NADAPTA proiektuaren bisoreak Nafarroako klima-aldaketarekin lotutako parametroen informazio garrantzitsua online ezagutzeko aukera ematen du, hala nola tenperaturaren eta prezipitazioaren bilakaera, uholdeek eragindako kalteen urteko bilakaera, biztanleko ur-kontsumoa, baso-suteen azalera eta nekazaritzako labore nagusien errendimenduaren aldaketa.

Gainera, **KLINAren bisoreak**, Nafarroako Klima Aldaketaren Ibilbide Orriaren barruan dagoenak, berotegi-efektuko gasen emisioen bilakaerari buruzko datuak eskaintzen ditu, energia elektrikoa sortzeari, industria-sektoreko energia-kontsumoari, garraioari, egoitzari eta zerbitzuei, lehen sektoreari eta hondakinei dagokienez. Azpimarratu behar da KLINA Ibilbide Orriak klima-aldaketa arintzeko eta horretara egokitzeko estrategikotzat jotzen diren adierazleen jarraipena egiteko aukera ematen duela, klima-adierazleak, arintze-adierazleak eta egokitze-adierazleak biltzen dituen aginte-koadro baten bidez, bai eta emaitza sektorialen ondorio garrantzitsuen bidez ere.

Bi tresna horiek, sektore-estrategia nagusiak Nafarroa deskarbonizatu eta klima-aldaketarekiko erresiliente baterantz bideratzeko informazio garrantzitsua eskaintzen dute.

Itziar Gomez kontseilariak azaldu duenez, monitorizazio bisore horiek "atzean eta eremu berdean datuen kudeaketa garrantzitsua duten tresna digital pare bat dira. Informaziorako eta gardentasunerako beste urrats bat da. Gaur egun bizi dugun klima-larrialdiaren testuinguruan, gizartea eta administrazioak gero eta gehiago kontzientziatzen ari diren honetan, "Berdea" politika guztien erdigunean jarri behar da, hala planteatzen dute Europako Itun Berdeak eta Next Generation funtsek, eta horiekin guztiz lerrokatuta dago Nafarroa Green strategiaren bidez".

Kontseilariak honako hau ere adierazi du: "Gaur aurkezten ditugun lanak bat datoz jarduteko helburu nagusiekin, ingurumen-egoera (bereziki, klima-aldaketa) hobeto ezagutzeagatik eta ezagutza digitalizatzeko beharragatik, informazioa eskuratzeko beharragatik eta tresna horiekin gizarte zibileko eragile guztiei irekitzeagatik".

Jarraipen-adierazleak

NADAPTAren bisore berria LIFE-IP-NADAPTA-CC proiektu integratuaren lehen arloaren "emaitza garrantzitsua" da. Proiektu hori klima-aldaketaren ondorioen jarraipena egiteko adierazle-sistema bat sortzeko diseinatu zen Nafarroan.

Sistema horrek, ehundik gora egokitzapen-adierazle sektorialekin, mapak, taulak, web-aplikazioak eta beste tresna batzuk erabiliz, datuen bilakaera online ezagutzeko aukera ematen du, hala nola uholdeek ondasunetan eragindako kalteak; ur-baliabideak, biztanleko guztizko ur-kontsumoaren bidez; baso-suteek erretako urteko hektareak eta nekazaritzako labore nagusien errendimenduaren aldaketa.

Bisoreak, halaber, klima-aldakortasuna monitorizatzeko aukera ematen du, xehetasunez aurkezten baititu temperaturen eta prezipitazioen bilakaera Foru Erkidegoko herri guztietan, 2021-2050 eta 2050-2080 aldietako proiektioez gain. Klimaren Aldeko Alkatetzen Ituna osatzen duten 159 udalerrien xehetasuna ere jasotzen du. Udalerrri horiek biztanleriaren % 80 biltzen dute eta egokitzeko tresnak dituzte, horien guztien arteko administrazio-koordinazioa erraztuz eta maximizatuz.

Halaber, 15 inpaktu-katetako informazioa jasotzen du. Kate horietan, klima-mehatxu baten (bero-bolada, euri-jasak, etab.) eta hartzaile jakin baten (ura, basoak, giza osasuna, etab.) arteko kausa-efektu erlazioak azaltzen dira. Horretarako, kateak lau helburutan egituratzen dira: arriskua ezaugarritzea, esposizioa eta kalteberatasuna ezaugarritzea, inpaktuak monitorizatzea eta egokitzapen-neurriak aplikatzea.

NADAPTA proiektua, bere bigarren fasean

Life NAdapta proiektua bigarren egikaritze-fasean dago (2020-2021) eta klima-aldaketaren aurrean Nafarroaren erresilientzia hobetzeko neurriak ezartzen jarraitzen du, funtsezko sektoreetan, hala nola uraren kudeaketan, basoetan, nekazaritza eta abeltzaintzan, osasunean eta azpiegituretan eta lurralde-plangintzan.

Zenbait ekintza dagoeneko osatu dira eta besteak beste, honako hauek izan dira: baso-kalteberatasunaren mapa bat, baso-haziak biltzea eta zaintzea, "[Nafarroarako Hirigintza, Arkitektura eta Klima Aldaketaren Gida](#)" bat, Nafarroako Gobernuaren eraikinen energia-kontsumoei buruzko informazio-plataforma bat eta eraikitako ingurunea klima-aldaketara egokitzeko kudeaketa-eredu berritzaileen ibilbide-orri bat.

Proiektuaren 1. fasea 2017-2019 bitartean garatu zen eta egindako jarduerak eta aldi horretan lortutako lorpen nagusiak [bideo batean](#) erakusten dira.

[📺 Nafarroak klima aldaketa klimaren aldakortasuna monitorizatuko duten bi bisoreren bidez neurtuko du](#)